

HIROMI KAWAKAMI

ALLÒ QUE BRILLA
COM EL MAR

TRADUCCIÓ DEL JAPONÈS
DE MARINA BORNAS MONTAÑA

BARCELONA 2010

QUADERNS CREMA

TÍTOL ORIGINAL *Hikatte mieru mono, are wa*

Publicat per
Quaderns Crema, S.A.U.

Muntaner, 462 - 08006 Barcelona
Tel. 934 144 906 - Fax 934 147 107
correu@quadernscrema.com
www.quadernscrema.com

© 2003 by Hiromi Kawakami. All rights reserved.
© de la traducció, 2010 by Marina Bornas Montaña
© d'aquesta edició, 2010 by Quaderns Crema, S.A.U.

Tots els drets reservats en llengua catalana:
Quaderns Crema, S.A.U.

A la coberta, fragment de *La tempesta*,
de Giorgione

ISBN: 978-84-7727-488-9
DIPÒSIT LEGAL: B. 31 502-2010

AIGUADEVIDRE *Gràfica*
QUADERNS CREMA *Composició*
ROMANYÀ-VALLS *Impressió i relligat*

PRIMERA EDICIÓ *novembre de 2010*

Sota les sancions establertes per les lleis,
queden rigorosament prohibides, sense l'autorització
per escrit dels titulars del copyright, la reproducció total o
parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment mecànic
o electrònic, actual o futur—inclouent-hi les fotocòpies i la difusió
a través d'Internet—, i la distribució d'exemplars d'aquesta
edició mitjançant lloguer o préstec públics.

TOT ESTÀ BÉ A LA TERRA

—Com t'ha anat el dia?—em preguntava la meva mare gairebé cada dia.

—Bé, normal—li responia.

«Bé» i «normal», sempre aquestes dues paraules. Les vegades que li donava una resposta diferent es podien comptar amb els dits d'una mà. Quan li havia de respondre qual-sevol altra cosa, com ara «fatal» o «molt bé», procurava no ser davant seu.

És molt fàcil no veure la meva mare, perquè sempre està enfeïnada. És escriptora freelance. Escriu sobre les pastisseries dels voltants de Tòquio, sobre tàctiques per treure's de sobre les feines de la casa, sobre cosmètica per a adolescents inexpertes, sobre la manera ideal de cuidar un gos en un pis i altres articles d'aquesta mena. Per això a vegades es menja dotze pastissos de cop, s'empastifa la cara amb cinc productes diferents per emblanquir la pell i es queixa d'un drap de cuina que serveix per rentar els plats sense detergent: «Tant com m'agrada a mi l'espuma artificial!», remuga.

Cada vegada que li responia «bé, normal», em mirava una mica decebuda. «Ja—deia—. Molt bé, doncs me n'alegro». Però jo sabia que no era veritat. No li agradava aquesta resposta. Li hauria encantat dir-me que la vida no és normal. Estic segur que sempre ho ha pensat, des del dia que vaig començar l'escola primària i em va preguntar per primera vegada «Com t'ha anat el dia?» fins avui, que ja estudiant batxillerat.

Encara recordo amb claredat la primera vegada que la mare em va preguntar:

—¿Com t'ha anat el dia?

—Bé, normal—li vaig respondre en veu baixa. Portava, encastada fins als ulls, la gorreta groga de l'uniforme de primària. La meva cartera, que era massa grossa, duïa un plàstic protector del mateix color que feia joc amb la gorra. Vaig fer que sí amb el cap, il·luminat de color groc per totes bandes.

—¿Normal?—va repetir la mare.

—Sí—li vaig tornar a respondre.

—No hi ha dies normals, segur que t'ha passat alguna cosa—va insistir ella.

Em vaig posar a fer memòria.

La nena que s'havia assegut al meu costat s'assemblava molt a la tortuga que teníem a casa. El mestre s'havia equivocat una vegada llegint el meu cognom. (Jo em dic Edo, i ho va pronunciar *eco*. Els meus companys de classe i jo ens vam quedar ben parats. Tots menys un, que es va posar a riure. Era en Hanada. Ara no em posaré a parlar d'en Hanada, ja tindrè l'ocasió de fer-ho més endavant). L'aigua de l'aixeta sortia tèbia i tenia gust de ferro. A l'hora del pati m'havia quedat dret sota el cirerer, mirant cap amunt, i un nen de la classe em va insultar: «Idiota!». En Hanada, que també contemplava el cirerer, es va girar cap al nen i li va dir: «Burro!». Admirat per la seva capacitat de reacció, vaig fer un cop d'ull a l'adhesiu que duïa amb el nom escrit. Les síl·labes que formaven el seu nom, Ha-na-da, estaven separades i no s'adeïen amb el seu caràcter fort.

—Ha estat un dia normal—vaig repetir.

—Ja—va sospirar la mare.

Per més voltes que hi donés, el meu segon dia de classe a l'escola primària no sobrepassava els límits del que jo considerava normal.

—Si et passa res dolent, digue-ho de seguida a la mama —em va advertir ella amb cara de preocupació. Jo vaig as-sentir lleugerament—. I quan et passis alguna cosa bona, Midori, també vull que ho diguis a la mama perquè tots dos puguem estar contents—va continuar. Vaig tornar a fer que sí. Estava mig mort de gana, però com que intuïa que la mare estava amoïnada em vaig quedar quiet mentre la impaciència em devorava per dins.

De fet, quan jo era petit, la mare es referia a si mateixa com a «mama». Ara, en canvi, s'hi refereix en primera persona i fa servir la paraula «jo».

—Ets un noi molt esquerp, Midori. Si jo fos jove, no m'enamoraria mai d'algú com tu—acostumava a dir-me sense embuts.

No em molesta que em digui aquestes coses, tot i que em fa sentir una mica incòmode, i no pel fet que no parli com una mare i faci servir la paraula «jo» per referir-se a si mateixa en comptes de dir «la mama». Si fos així, em posaria a tartamudejar cada vegada que em preguntés alguna cosa. El que em fa sentir vagament incòmode és que faci tots els possibles per no semblar una mare. És una incomoditat molt lleugera, gairebé imperceptible, però hi és.

Per part seva, em fa l'efecte que també l'incomoda alguna cosa de mi. Diria que la molesta que tot el que em passa em sembli simplement normal. Per mi, tot entra dins la categoria de normal: la baralla que vaig tenir amb en Hanada, que em va deixar un dit inflammat perquè vaig intentar etzibar-li un cop de puny a l'estómac que ell va esquivar àgilment i el meu puny va xocar amb un pal d'electricitat; o la primera vegada que vaig aconseguir fer l'amor amb la Mizue Hi-rayama després de tres intents frustrats. De totes maneres,

a la mare no li explico tot el que em passa, per descomptat.

—Encara que en Godzilla mateix aparegués pel turonet que hi ha darrere la teva escola, tu diries que «ha estat un dia normal com qualsevol altre»—em retreu amb un sospir.

—Darrere l'escola no hi ha cap turonet.

—No tens sentiments.

—¿Vols dir que és una qüestió de sentiments?

—Els nois de la teva edat no entendreu mai la bellesa i la tristesa que transmet la figura d'en Godzilla.

—No et pensis, a mi en Godzilla m'agrada molt.

—Té una cua espectacular.

—Sí, és una cua de rèptil amb molta personalitat.

La mare i jo vam canviar de tema com si res i vam acabar perdent el fil de la conversa. «Com si res» és una expressió que la Mizue Hirayama fa servir tot sovint.

—La teva mare i tu us comporteu de manera natural, com si res—em va dir un dia la Mizue, amb un deix d'emoció a la veu.

—¿Com si res?

—Sí. ¿No ho trobes misteriós?

Misteriós. Sempre he pensat que la Mizue té tendència a sentenciar les coses sense preocupar-se d'esbrinar si s'equivoca o no. Tot i així, entre la mare i jo no hi ha una relació tan bona—o potser tan dolenta—com ella es pensa.

—Sigui com sigui, jo no m'he sentit mai incòmode amb els meus pares—va dir en Hanada, que estava assegut amb l'esquena recolzada a la tanca del terrat.

A l'hora de dinar, la Mizue, en Hanada i jo preniem el sol al terrat del pavelló de classes especials de l'escola. Al contrari dels altres pavellons, allà no hi havia gairebé mai ningú.

—Els pares sembla que formin part d'una espècie diferent de la nostra—va afegir en Hanada, somrient.

Potser tenia raó. Els pares i les mares deuen ser criatures

d'una altra espècie, com la meva mare. Després d'esmorzar, la mare sempre es perfuma. «Aquest perfum fa olor de flors blanques—diu—. Ni grogues ni violetes; blanques».

Les ulleres de sol li queden molt bé.

Li agrada més el bistec de vedella arrebossat que el llong de porc.

Li agrada el sumo, i li sap greu que ja no quedin lluitadors amb panxes enormes.

Cosir no és el seu fort, sobretot quan ha de cosir algun botó. En canvi, és una artista de les vores. Quan comença a sobrefilar els draps que m'he d'emportar a l'escola, no pot parar. Un dia va cosir vint-i-cinc draps de cop i vam discutir perquè volia que l'endemà me'ls emportés tots a l'escola.

La mare no s'ha casat mai. De fet, jo sóc fill de mare soltera.

—Doncs a mi la mare d'en Midori no em sembla una criatura d'una altra espècie—va dir la Mizue.

—Ella és una excepció, tot i que és una persona que no encaixa gaire amb la realitat del món—li va respondre en Hanada, arronsant les espatlles. En Hanada continua sent tan corpulent com quan érem petits.

—Doncs jo la trobo fantàstica. Potser per això en Midori està tan emmarat—va concloure la Mizue, sospirant profundament.

Feia un dia assolellat. A l'hora de dinar, la Mizue i jo sempre pujàvem al terrat. No hi havia gent, però en canvi hi trobàvem corbs i coloms. Després arribava en Hanada.

La Mizue Hirayama va allisar la bossa buida del brioix de meló i la va doblegar.

—De fet, em venia més de gust un brioix de curri, però m'hi he hagut de posar fulles i menjar-me el de meló.

—¿Per què no t'has menjat el de curri?

—Perquè estic fent règim.

—¿Vols dir que hi ha tanta diferència de calories?

—Moltíssima.

—¿Per què les noies us encaparreu amb les dietes?

—Perquè ens agrada demostrar-nos a nosaltres mateixes que som capaces de fer-ne.

La Mizue i jo parlàvem recolzats a la tanca. Jo parlava a poc a poc, mentre que ella desapareixia les paraules com una metralladora. Els corbs planaven per damunt del seu cap.

—¿T'agraden els corbs?

—Sí, però no suporto els coloms—em va respondre ella.

La Mizue té molt clar el que li agrada i el que no. En canvi, a mi no m'agrada ni em desagrada gairebé res, així com gairebé tot el que em passa entra dins la categoria de «normal».

—¿És veritat que estàs molt emmarat?—em va preguntar en Hanada.

—A mi no m'ho sembla—li vaig respondre amb precaució. No m'agrada la paraula *emmarat*. No pel que significa, sinó per la seva sonoritat. Quan la Mizue la va pronunciar em vaig sorprendre, tot i que ho vaig poder dissimular.

Encara no sabia com havia de reaccionar quan una noia feia servir una paraula que no m'agrada. ¿Havia de fer-li saber amb molt de tacte que m'havia disgustat, o potser li havia de donar la meua opinió i demanar-li que no tornés a fer servir aquella paraula? ¿Què passaria si canviés de tema? Estava convençut que, fos com fos, no podria evitar que la Mizue s'enfadés amb mi. Quan s'enfadava em feia molta por, perquè no sabia com fer-m'ho per apaivagar la seva còlera.

—Les dones són unes pesades—va fer en Hanada—. Tant les joves com les madures o les velles.

La Mizue es va posar a riure. En Hanada té un poder d'atracció innat. El seu cos robust, la seva veu profunda i els seus ullassos rodons eren francament atractius. Si jo hagués dit aquella frase, estic segur que la Mizue s'hauria enfadat amb mi, però com que va ser en Hanada qui la va dir ella va esclafir a riure.

Uns quants coloms es van bellugar al nostre voltant, picotejant les molles de pa.

—Quin bon dia que fa—va comentar la Mizue, que llançava puntades de peu als coloms com qui no vol la cosa.

—Fa un dia preciós—va corroborar en Hanada. Jo no vaig dir res.

Quan va sonar el timbre que indicava l'inici de la cinquena hora de classe, els alumnes del pati van desaparèixer dins dels pavellons com si se'ls haguessin engolits. Imitant la Mizue, vaig intentar espantar els coloms etzibant-los puntades de peu, però els ocells es movien més de pressa que jo i no en tocava ni un. La Mizue es va posar a riure, i en Hanada també. Enrabiats, vaig donar un cop de peu a terra i els ocells van aixecar el vol tots alhora.

Les cames de la Mizue brillaven espantosos sota els rajos del sol. «Vull fer l'amor amb la Mizue—vaig pensar amb totes les meves forces—. Vull fer-ho, vull fer-ho, fer-ho sense parar». Aquest únic pensament va sorgir de dins meu amb la força de l'aigua que brolla d'una font. Però ja sabia que no podria fer-ho sense parar.

—¿Per què no anem a algun altre lloc?—va proposar la Mizue. Els batecs del cor se'm van accelerar, perquè la meva àvia i la meva mare no eren a casa en aquella hora.

—A mi em sembla bé—vaig acceptar fingint desinterès. La Mizue va riure sota la llum del sol que inunda el terrat.

—Tu què hi dius, Hanada?—li vaig preguntar sense gaire entusiasme.

—Doncs no ho sé...—va dubtar en Hanada, tot estirant-se. Estava ajagut a terra, mig endormiscat, i el sol banyava el seu cos robust.

—Anem-hi tots junts—el va animar la Mizue.

—Quin pal—va fer en Hanada, i la Mizue s'hi va apropar. «Si s'hi acosta gaire, en Hanada li veurà les calces per sota la faldilla», vaig pensar, però no vaig dir res.

—Vine amb nosaltres, Hanada—va insistir ella.

Tot està bé a la Terra. Tot d'una, vaig recordar les paraules que la mare diu en segons quins moments:

L'any és a la primavera
i el dia és a l'alba,
són les set del matí.
El turó és amarat de rosada,
l'alosa aixeca el vol,
el cargol és al roser.
Déu és al seu cel.
Tot està bé a la Terra.

En aquell moment, sense saber per què, vaig pensar en els versos que la mare recita, a vegades xiuxiuejant i altres vegades en veu alta. Em vaig haver de resignar: aquell dia tampoc no podríem «fer-ho sense parar». Segur que no podríem tornar-ho a fer mai més. Tot està bé a la Terra. La Mizue Hirayama exhibia el seu somriure encantador.

Ara parlaré una mica de la meva àvia.

L'àvia va ser qui em va criar. Va estar treballant fins una mica abans que jo nasqués per poder mantenir-se a si mateixa i a la meva mare, que no estava casada. Ara, en canvi, és la mare qui treballa com una esclava per mantenir la